

Skýrsla þessi og innihald hennar er eingöngu til innanhússnota hjá því fyrirtæki, stofnun eða einstaklingi sem hana keypti. Öll opinber birting eða dreifing er óheimil án skriflegs leyfis Capacent Gallup. Starfsemi Capacent Gallup er með ISO 9001 gæðavottun. Allur réttur áskilinn: © Capacent Gallup
Capacent Gallup er aðili að Gallup International

Samtök iðnaðarins

Viðhorf almennings til ESB

Nóvember 2008

Bls.	
4	Framkvæmd
5	Helstu niðurstöður
	Ítarlegar niðurstöður
7	Sp. 1 Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp aðildarviðræður við Evrópusambandið?
8	Sp. 2 Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) aðild Íslands að Evrópusambandinu?
9	Sp. 3 Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp evru sem gjaldmiðil á Íslandi í stað íslensku krónunnar?
10	Túlkun niðurstaðna

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Samtök iðnaðarins
Markmið	Að kanna viðhorf almennings til upptöku evru og aðildar Íslands að ESB og þróun þar á
Framkvæmdatími	20. til 30. nóvember 2008
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	1200 manns á öllu landinu, 16-75 ára, úr viðhorfhópi Capacent Gallup
Verknúmer	4018483

Stærð úrtaks og svörun

Upphaflegt úrtak	1200
Ógild netföng	85
Endanlegt úrtak	1115
Svara ekki	400
Fjöldi svarenda	715
Svarhlutfall	64,1%

Greiningarbreytur

Kyn	Karlar og konur
Aldur	Fimm aldursflokkar
Búseta	Reykjavík, nágrennasveitarfélög Reykjavíkur og önnur sveitarfélög
Menntun	Fjórir flokkar
Fjölskyldutekjur	Tekjur allra á heimilinu fyrir skatta, sex flokkar
Stuðningur við stjórnmalaflokk	Ef gengið yrði til kosninga í dag, hvaða flokk myndirðu kjósa/líklegast kjósa, sjö flokkar

Vigtun

Gögn rannsóknarinnar eru vigtuð til þess að úrtak endurspegli þýði nákvæmlega með tilliti til kyns, aldurs og búsetu. Fjöldatölur í skýrslunni eru því námundaðar að næstu heilu tölu, en hlutföll og meðaltöl miðast við fjöldatöluna eins og hún væri með aukastöfum. Misræmi getur því verið á samanlögðum fjölda einstaklinga í greiningum og í tíðnitölum.

Hlutfall svarenda fyrir vigtun:**Kyn:**

Karlar	45,2%
Konur	54,8%

Aldur:

16-24 ára	10,5%
25-34 ára	24,1%
35-44 ára	24,6%
45-54 ára	22,4%
55-75 ára	18,3%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið og nágrenni	62,0%
Landsbyggðin	37,9%

Hlutfall í þýði/hlutfall svarenda eftir vigtun:**Kyn:**

Karlar	50,9%
Konur	49,1%

Aldur:

16-24 ára	19,0%
25-34 ára	19,9%
35-44 ára	20,1%
45-54 ára	20,0%
55-75 ára	20,8%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið og nágrenni	63,8%
Landsbyggðin	36,1%

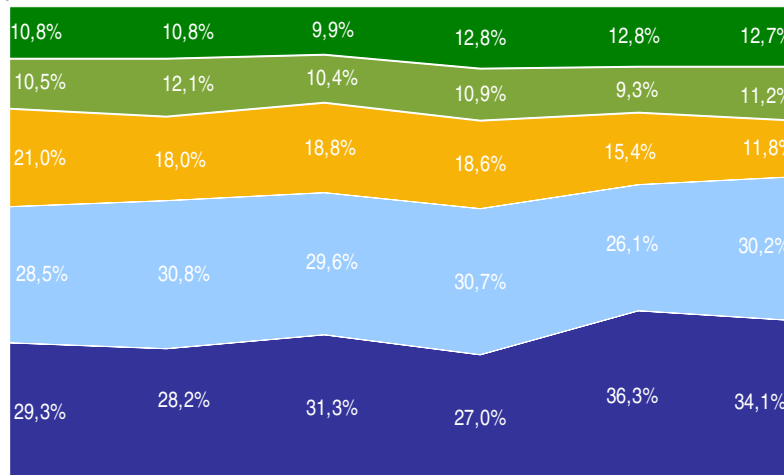
Reykjavík, 3. desember 2008**Bestu þakkir fyrir gott samstarf,**

Guðbjörg Andrea Jónsdóttir
Berglind Aradóttir
Matthías Þorvaldsson

Allar ábendingar varðandi framsetningu skýrslunnar eru vel þegnar. Vinsamlegast sendið tölvupóst á abending@capacent.is til að koma þeim á framfæri.

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp aðildarviðræður við Evrópusambandið?

Próun

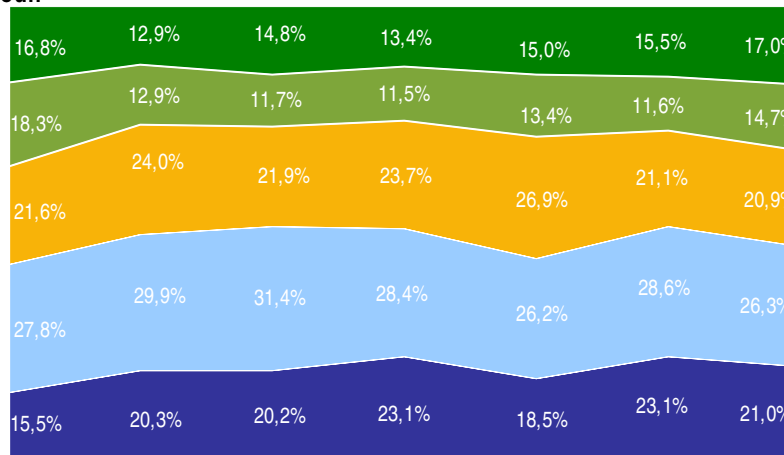

Apr.-maí '08 Maí-júní '08 Júní-júlí '08 Sept. '08 Okt. '08 Nóv. '08

■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) aðild Íslands að Evrópusambandinu?

Próun

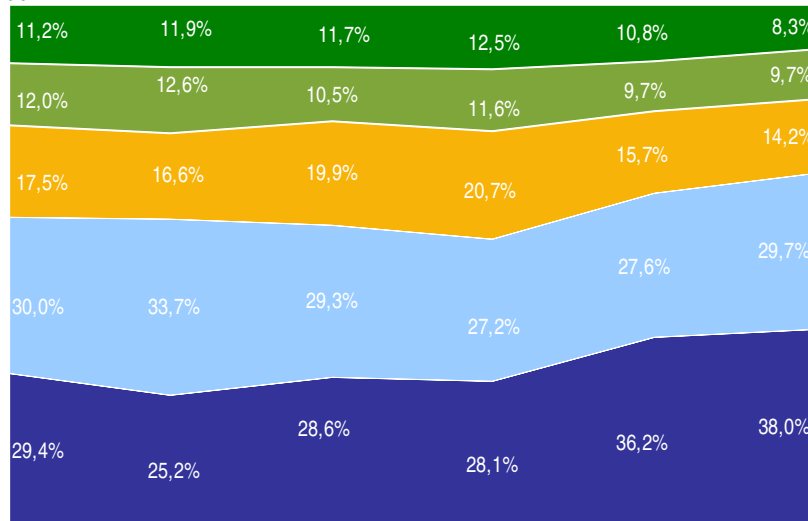

Feb. '08 Apr.-maí '08 Maí-júní '08 Júní-júlí '08 Sept. '08 Okt. '08 Nóv. '08

■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp evru sem gjaldmiðil á Íslandi í stað íslensku krónunnar?

Próun

Apr.-maí '08 Maí-júní '08 Júní-júlí '08 Sept. '08 Okt. '08 Nóv. '08

■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)

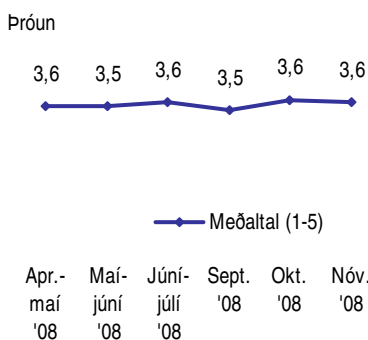
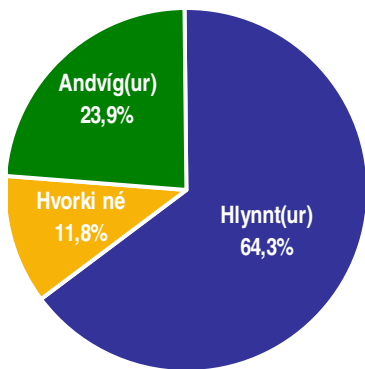

Samtök iðnaðarins

Sp. 1. Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp aðildarviðræður við Evrópusambandið?

Nóvember 2008

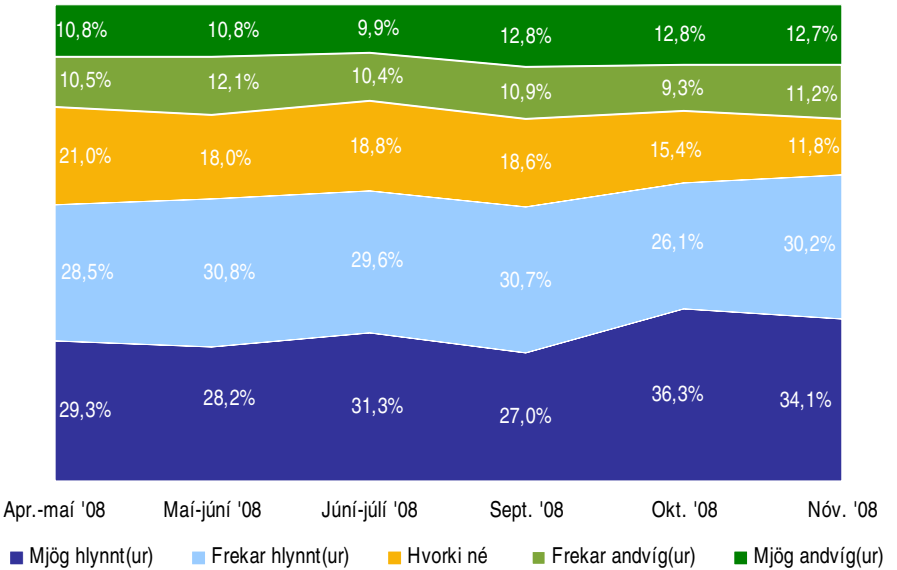
Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	221	34,1	3,6
Frekar hlynnt(ur) (4)	196	30,2	3,5
Hvorki né (3)	76	11,8	2,5
Frekar andvíg(ur) (2)	73	11,2	2,4
Mjög andvíg(ur) (1)	82	12,7	2,6
Hlynnt(ur)		64,3	3,7
Hvorki né		11,8	2,5
Andvíg(ur)		23,9	3,3
Fjöldi svara	649	100,0	
Tóku afstöðu	649	90,8	
Tóku ekki afstöðu	66	9,2	
		90,8%	9,2%
Fjöldi svarenda	715	100,0	
Meðaltal		3,6	
Staðalfrávik		1,4	

Meðaltal

Er reiknað með því að leggja allar tölur saman og deila í summuna með fjölda svarenda. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + Hvorki né (fj. x 3) + frekar andvíg(ur) (fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Meðaltalið tekur gildi á kvarðanum 1 til 5.

Prún

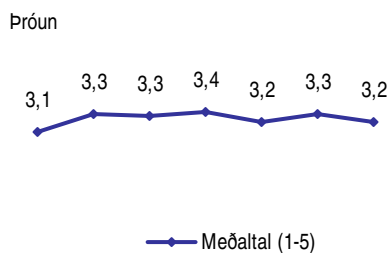
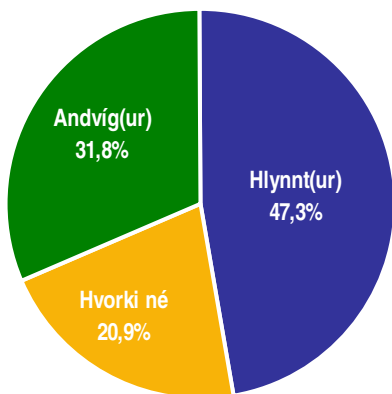

Greiningar

	Fjöldi svara	Mjög hlynnt(ur)	Frekar hlynnt(ur)	Hvorki né	Frekar andvíg(ur)	Mjög andvíg(ur)	Meðaltal
Kyn							
Karlar	347	38,8%	26,1%	9,3%	10,6%	15,2%	3,6
Konur	302	28,6%	35,0%	14,6%	11,9%	9,8%	3,6
Aldur *							
16-24 ára	112	21,8%	25,9%	16,1%	20,5%	15,8%	3,2
25-34 ára	132	37,2%	32,4%	14,6%	4,0%	11,8%	3,8
35-44 ára	130	38,2%	31,7%	8,9%	9,1%	12,1%	3,7
45-54 ára	130	35,1%	29,6%	11,5%	9,7%	14,0%	3,6
55-75 ára	144	36,3%	31,1%	8,0%	14,1%	10,5%	3,7
Búseta *							
Reykjavík	264	43,1%	24,9%	10,9%	12,0%	9,1%	3,8
Nágrannasv.félög Rvk	151	32,9%	37,2%	9,8%	4,4%	15,7%	3,7
Önnur sveitarfélög	233	24,8%	31,9%	13,7%	14,8%	14,9%	3,4
Fjölskyldutekjur *							
Lægr en 250 þúsund	51	27,8%	21,9%	17,3%	6,7%	26,3%	3,2
250 til 399 þúsund	97	35,9%	26,3%	12,9%	12,5%	12,5%	3,6
400 til 549 þúsund	117	33,1%	40,9%	12,7%	5,3%	8,1%	3,9
550 til 799 þúsund	152	34,7%	28,4%	14,3%	12,5%	10,1%	3,6
800 til 999 þúsund	80	43,3%	22,7%	6,8%	13,0%	14,3%	3,7
milljón eða meira	34	49,8%	33,3%	2,2%	5,7%	9,0%	4,1
Menntun *							
Grunnskólapróf	36	27,6%	31,9%	12,3%	11,8%	16,3%	3,4
Grunnskólapróf og viðbót	179	28,3%	34,7%	12,2%	14,8%	10,0%	3,6
Framhaldsskólapróf	232	32,5%	27,3%	12,9%	10,3%	17,0%	3,5
Háskólapróf							3,9
Fylgi við stjórnmálaflokka *							
Framsóknarflokk	24	44,6%	23,6%	20,3%	6,7%	4,8%	4,0
Sjálfstæðisflokk	111	16,0%	31,4%	13,5%	21,8%	17,3%	3,1
Frjálslynda	14	18,6%	39,5%	14,8%	5,3%	21,8%	3,3
Samfylkingu	158	60,4%	31,4%	5,2%	0,5%	2,5%	4,5
Vinstri hr. - grænt framboð	131	24,1%	24,0%	15,4%	16,8%	19,7%	3,2
Annað	35	42,4%	23,0%	14,3%	10,5%	9,8%	3,8
Myndi ekki kjósa/skila auðu	89	37,3%	28,7%	6,2%	8,9%	18,8%	3,6

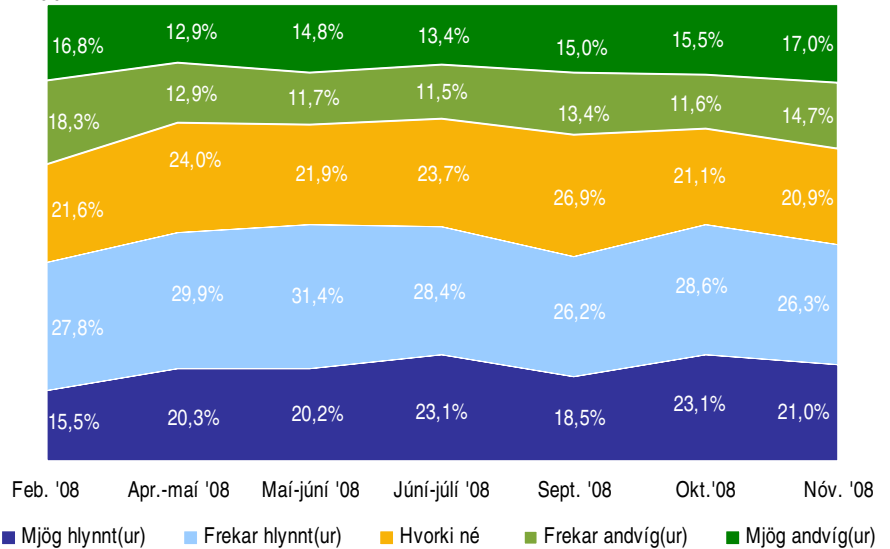
* Marktækur munur á meðaltölum hópa

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Mjög hlynt(ur) (5)	134	21,0	3,2
Frekar hlynt(ur) (4)	167	26,3	3,4
Hvorki né (3)	133	20,9	3,2
Frekar andvíg(ur) (2)	94	14,7	2,8
Mjög andvíg(ur) (1)	108	17,0	2,9
Hlynt(ur)		47,3	3,9
Hvorki né		20,9	3,2
Andvíg(ur)		31,8	3,6
Fjöldi svara	636	100,0	
Tóku afstöðu	636	88,9	
Tóku ekki afstöðu	79	11,1	
		88,9%	11,1%
Fjöldi svarenda	715	100,0	
Meðaltal		3,2	
Staðalfrávik		1,4	

Feb. '08 Apr.-maí '08 Mai-júní '08 Júní-júlí '08 Sept. '08 Okt. '08 Náv. '08

Þróun

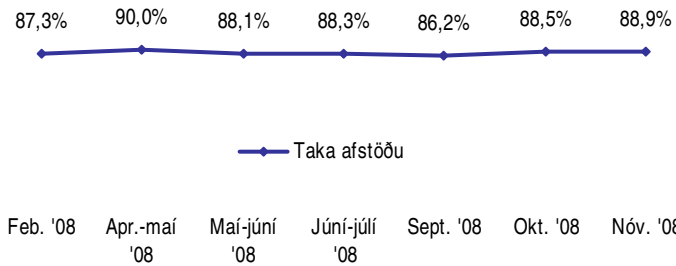

Greiningar

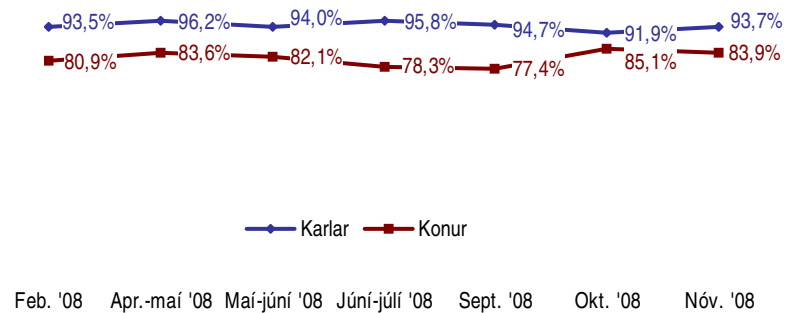
	Fjöldi svara	Mjög hlynt(ur)	Frekar hlynt(ur)	Hvorki né	Frekar andvíg(ur)	Mjög andvíg(ur)	Meðaltal
Kyn							
Karlar	341	24,6%	24,2%	15,9%	14,2%	21,1%	3,2
Konur	295	16,8%	28,8%	26,6%	15,4%	12,4%	3,2
Aldur *							
16-24 ára	110	13,7%	25,3%	16,3%	16,9%	27,8%	2,8
25-34 ára	125	20,2%	26,9%	30,6%	5,9%	16,4%	3,3
35-44 ára	129	22,2%	32,8%	20,2%	10,8%	13,9%	3,4
45-54 ára	127	26,5%	22,8%	18,5%	17,0%	15,2%	3,3
55-75 ára	143	21,5%	23,5%	18,8%	22,4%	13,8%	3,2
Búseta *							
Reykjavík	257	25,5%	28,5%	19,6%	15,3%	11,1%	3,4
Nágrannasv.félög Rvk	147	22,3%	26,6%	19,0%	15,3%	16,8%	3,2
Önnur sveitarfélög	231	15,3%	23,4%	23,5%	13,9%	23,9%	2,9
Fjölskyldutekjur *							
Lægri en 250 þúsund	49	23,3%	6,5%	32,0%	5,2%	33,0%	2,8
250 til 399 þúsund	97	25,0%	20,3%	22,4%	14,3%	17,9%	3,2
400 til 549 þúsund	111	22,7%	33,5%	22,7%	8,5%	12,6%	3,5
550 til 799 þúsund	150	16,0%	27,9%	22,7%	20,4%	13,0%	3,1
800 til 999 þúsund	80	26,3%	27,8%	10,8%	11,5%	23,5%	3,2
Milljón eða meira	34	32,1%	33,7%	15,1%	10,2%	9,0%	3,7
Menntun *							
Grunnskólapróf	39	9,2%	14,7%	44,5%	16,7%	14,8%	2,9
Grunnskólapróf og viðbót	178	19,7%	31,5%	15,9%	18,2%	14,8%	3,2
Framhaldsskólapróf	225	20,6%	19,7%	24,0%	12,2%	23,4%	3,0
Háskólapróf							3,5
Fylgi við stjórnmalaflokka *							
Framsóknarflokk	26	16,5%	12,4%	49,0%	14,5%	7,6%	3,2
Sjálfstæðisflokk	108	8,7%	16,3%	24,8%	25,4%	24,8%	2,6
Fjálslynda	13	5,0%	23,5%	26,6%	21,2%	23,7%	2,6
Samfylkingu	154	41,6%	37,3%	16,9%	1,5%	2,8%	4,1
Vinstri hr. - grænt framboð	125	17,0%	17,4%	17,8%	18,6%	29,2%	2,7
Annað	35	26,1%	33,1%	15,1%	11,2%	14,4%	3,5
Myndi ekki kjósa/skila auðu	90	19,2%	22,4%	21,7%	15,9%	20,8%	3,0

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

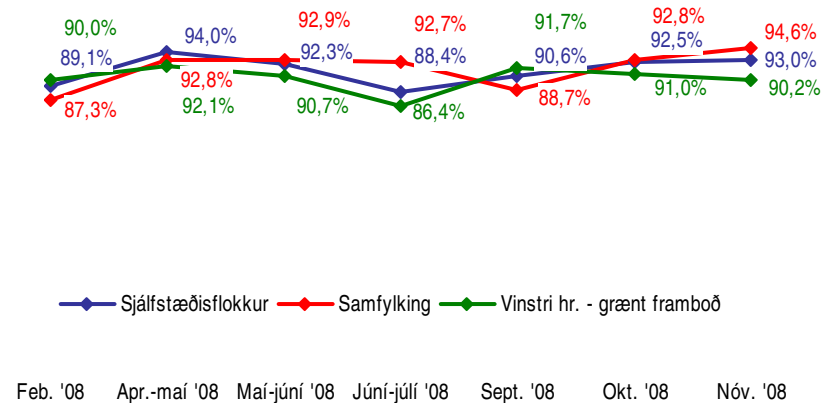
Próun - heildarsvarhlutfall

Próun - þeir sem tóku afstöðu - kyn

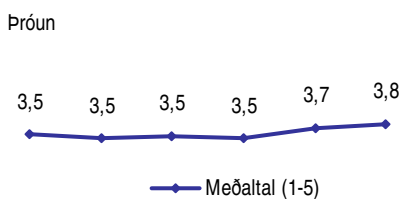
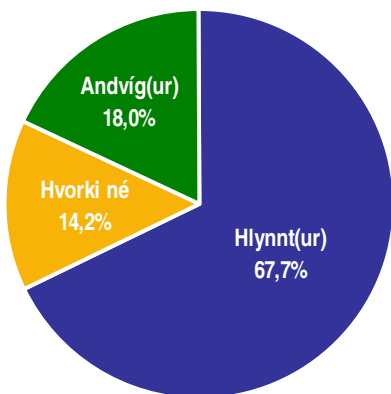

Próun - þeir sem tóku afstöðu - fylgi við flokk

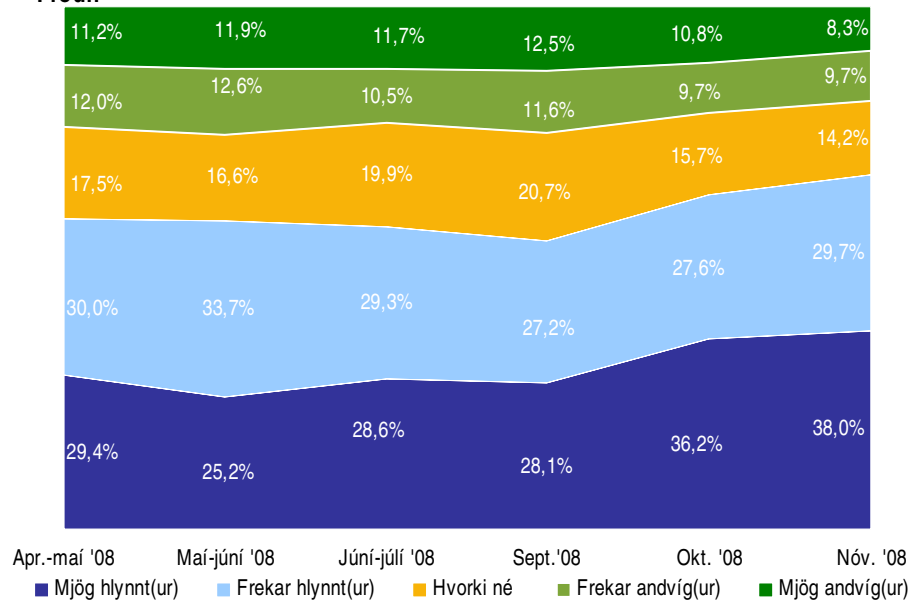

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Mjög hlynt(ur) (5)	250	38,0	3,7
Frekar hlynt(ur) (4)	195	29,7	3,5
Hvorki né (3)	93	14,2	2,7
Frekar andvíg(ur) (2)	64	9,7	2,3
Mjög andvíg(ur) (1)	55	8,3	2,1
Hlynt(ur)		67,7	3,6
Hvorki né		14,2	2,7
Andvíg(ur)		18,0	2,9
Fjöldi svara	657	100,0	
Tóku afstöðu	657	91,9	
Tóku ekki afstöðu	58	8,1	
		91,9%	8,1%
Fjöldi svarenda	715	100,0	
Meðaltal		3,8	
Staðalfrávik		1,3	

Próun

Greiningar

	Fjöldi svara	Mjög hlynt(ur)	Frekar hlynt(ur)	Hvorki né	Frekar andvíg(ur)	Mjög andvíg(ur)	Meðaltal
Kyn							
Karlar	341	43,6%	27,6%	10,5%	8,0%	10,3%	3,9
Konur	316	32,0%	32,0%	18,2%	11,6%	6,2%	3,7
Aldur *							
16-24 ára	122	25,0%	28,0%	19,5%	12,2%	15,3%	3,4
25-34 ára	133	43,2%	30,3%	10,2%	6,9%	9,4%	3,9
35-44 ára	132	38,9%	31,5%	13,3%	7,1%	9,2%	3,8
45-54 ára	132	45,1%	23,4%	19,7%	6,8%	5,0%	4,0
55-75 ára	137	37,3%	35,2%	9,1%	14,9%	3,5%	3,9
Búseta							
Reykjavík	273	40,3%	30,8%	12,9%	9,0%	6,9%	3,9
Nágrannasv.félög Rvk	149	44,1%	23,2%	16,6%	5,6%	10,5%	3,8
Önnur sveitarfélög	234	31,6%	32,7%	14,3%	12,7%	8,7%	3,7
Fjölskyldutekjur							
Lægr en 250 þúsund	52	29,0%	20,0%	24,5%	11,8%	14,7%	3,4
250 til 399 þúsund	100	38,0%	27,2%	13,8%	11,7%	9,3%	3,7
400 til 549 þúsund	119	39,0%	35,1%	11,5%	11,3%	3,0%	4,0
550 til 799 þúsund	149	36,2%	35,0%	14,8%	7,3%	6,7%	3,9
800 til 999 þúsund	80	45,0%	21,7%	10,5%	9,2%	13,7%	3,8
milljón eða meira	33	49,3%	19,0%	21,7%	7,4%	2,5%	4,1
Menntun *							
Grunnskólapróf	37	38,7%	36,3%	11,2%	7,9%	6,0%	3,9
Grunnskólapróf og viðbót	187	30,9%	37,7%	15,4%	9,7%	6,4%	3,8
Framhaldsskólapróf	238	36,1%	23,4%	15,6%	13,0%	12,0%	3,6
Háskólapróf							4,1
Fylgi við stjórnmalaflokka *							
Framsóknarflokk	24	43,0%	38,8%	15,9%	2,3%		4,2
Sjálfstæðisflokk	110	18,5%	28,4%	20,7%	21,4%	11,1%	3,2
Frjálslynda	16	26,0%	39,4%	11,4%	18,6%	4,6%	3,6
Samfylkingu	157	61,6%	31,8%	5,9%	0,7%		4,5
Vinstri hr. - grænt framboð	131	30,1%	22,8%	19,5%	13,7%	13,9%	3,4
Annað	36	45,6%	30,3%	7,8%	4,2%	12,1%	3,9
Myndi ekki kjósa/skila auðu	93	40,3%	20,9%	13,3%	10,9%	14,7%	3,6

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Mjög miklu máli (5)	217	27,6	3,1
Frekar miklu máli (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar litlu máli (2)	61	7,8	1,9
Mjög litlu máli (1)	19	2,4	1,1
Miklu máli		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Litlu máli		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	99,0	
Tóku ekki afstöðu	8	1,0	
Fjöldi svarenda	794	100,0	
Meðaltal	3,9		
Vikmörk ±	0,1		

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: $[Mjög\ miklu\ máli\ (fj.\ x\ 5) + frekar\ miklu\ máli\ (fj.\ x\ 4) + hvorki\ né\ (fj.\ x\ 3) + frekar\ litlu\ máli\ (fj.\ x\ 2) + mjög\ litlu\ máli\ (fj.\ x\ 1)] / Heildarfjöldi\ svara$.

Meðaltalið tekur gildi á kvarðanum 1 til 5.

Staðalfrávik er algengur mælikvarði á dreifingu svara í kringum meðaltal. Það segir til um hversu lík eða ólík svör þátttakenda við spurningu eru. Hátt staðalfrávik ber að túlka þannig að svör þátttakenda séu ólík en lágt staðalfrávik þannig að svörin séu lík.

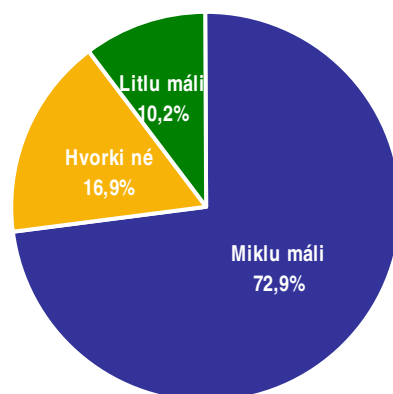
Töflur

Niðurstöður fyrir hverja spurningu eru settar fram í töflum og myndum. Hver spurning er efst á hverri blaðsíðu og nafnið á því sem hún á að mæla er sett fyrir ofan hverja töflu. Í töflunni er hægt að sjá svör þátttakenda og hve margir þeirra tóku ekki afstöðu til þessarar spurningar eða voru ekki spurðir. Í töflunni hér til hliðar má sjá að rétt tæp 28% þátttakenda telja það sem spurt var um skipta mjög miklu máli og ríflega 45% frekar miklu. Ef teknir eru saman þeir sem segja þetta skipta „frekar miklu“ og „mjög miklu“ þá gefur það naumlega 73%.

Vikmörk

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsóknna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn lægi innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu væru spurðir. Dæmi: segja má með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) þeirra sagt að þetta skipti mjög miklu máli.

Í framhaldi af þessu er hægt að bera saman svarmöguleikana. Ef vikmörkin skarast ekki er munur á þeim marktækur. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar teldu það sem spurt var um skipta frekar miklu máli en mjög miklu máli.

Myndir

Í myndum er reynt að draga saman helstu niðurstöður þannig að auðvelt sé fyrir lesandann að átta sig á hvað sé markverðast hverju sinni. Ennfremur er oft gerð greining á hverri spurningu eftir öðrum greiningarbreytum í könnuninni. Má þar nefna kyn, aldur, búsetu, menntun og aðrar spurningar í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést að ekki er munur á meðaltölum eftir kyni en hins vegar er munur eftir aldri þátttakenda. Hér skiptir það sem spurt var um þá sem eldri eru meira máli en þá sem yngri eru.

Greiningar

	Fjöldi	Mjög miklu	Frekar miklu	Í meðal-lagi	Frekar litlu	Mjög litlu	Meðaltal
Kyn							
Karlar	396	28,8%	43,7%	17,2%	7,1%	3,3%	3,9
Konur	390	26,4%	46,9%	16,7%	8,5%	1,5%	3,9
Aldur *							
16-24 ára	166	22,1%	44,8%	16,3%	12,8%	4,0%	3,7
25-34 ára	159	22,6%	42,8%	16,4%	13,8%	4,4%	3,7
35-44 ára	164	25,0%	42,1%	24,4%	7,3%	1,2%	3,8
45-54 ára	136	30,1%	47,8%	15,4%	5,1%	1,5%	4,0
55-75 ára	161	32,3%	48,4%	11,8%	4,3%	3,1%	4,0

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

Marktekt

Algengur misskilningur er að ef niðurstaða tölfræðiþrófs er ekki tölfræðilega marktæk þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er rangt, því eina merking tölfræðilegrar marktæktar felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun í úrtaki yfir á þýði.

Við úrvinnslu á niðurstöðum eru alla jafna notuð tölfræðiþróf sem greina hvort munur á tilteknum hópum sé tölfræðilega marktækur eða ekki. Í flestum tilfellum er einhver munur á öllum hópnum sem athugaðir eru. Þar sem einungis er verið að vinna með úrtök eru marktæktarþróf notuð til að meta hvort hægt sé að staðhæfa hvort einhver munur sé einnig í því þýði sem úrtakið var dregið úr (dæmi um þýði: Allir Íslendingar á aldrinum 18-69 ára). Ef niðurstaða er ekki tölfræðilega marktæk er ekki hægt að staðhæfa að einhver munur sé á tilteknum hópum í þýði þrátt fyrir að munur sé á þeim í úrtakinu. Ef niðurstaða er tölfræðilega marktæk má álykta sem svo að munur sé á þessum hópum í þýðinu.